

06. Enkele opvallende kevers uit de Limburgse bossen met vermelding van *Cicones variegatus*, nieuw voor Vlaanderen

Luc CREVECOEUR, Kennipstraat 37, B-3600 Genk

Figuur 1: *Aulonium trisulcum* (6 mm).

Reeds enkele jaren is er een systematische keverinventarisatie bezig in oude bossen met voldoende dood hout. Dit zijn niet alleen de bosreservaten maar soms ook kleine relicten zoals kasteelparken, privaatbosjes, dikwijls van hoogstens enkele hectaren groot. Jaarlijks komen er zo enkele houtbewonende keversoorten, nieuw voor Limburg of Vlaanderen, op de lijst.

Bijzondere soorten

Aulonium trisulcum (Geoffroy, 1856) (Figuur 1)

Deze slanke, bruinrode Knotssprietkever van 4,5 tot 7 millimeter valt onmiddellijk op door de 4 stevige lengtestrepen op het halsschild. Kop, halsschild en dekschilden zijn fijn bestippeld (Figuur 1). *Aulonium trisulcum* leeft achter iepenschors in gangen van de Grote en Kleine iepenspintkever (*Scolytus scolytus* en *Scolytus multistriatus*). Op de Belgische keverlijsten wordt de soort zelden vermeld. Na de Eerste Wereldoorlog kwam de kever nochtans algemeen voor in de Brusselse iepenlanen (Everts, 1922). Dit was blijkbaar een gevolg van de verwoestende iepenziekte van 1918. In 1979 woedde de iepenziekte opnieuw maar pas in 1983 en 1997 werden in Dilbeek exemplaren op licht gevonden. Opmerkelijk was de vondst van een exemplaar op 14 september 2006, door M. Jacobs op licht aangetroffen in het Stamprooierbroek te Kinrooi. De vanglocatie is minstens enkele kilometers verwijderd van terreinen met oude iepen. Mogelijk gaat het om een zwervend exemplaar.

Biphyllus lunatus (Figuur 2)

Bij een terreinbezoek in Riemst op 20 oktober 2006 werd opnieuw een tiental exemplaren van *Biphyllus lunatus* aangetroffen. Deze kever werd in hetzelfde bosje enkele jaren geleden al opgemerkt. Voor Vlaanderen is dit nog steeds de enige gekende vindplaats. Opmerkelijk is dat de soort enkel werd aangetroffen in stammen van es (*Fraxinus*) die al enkele jaren waren afgestorven maar nog steeds rechtop stonden. In de literatuur is er ook melding op berk. De soort wordt steeds gevonden in bomen die aangetast zijn met de Kogelhoutskoolzwam (*Daldinia concentrica*). Deze paddenstoel groeit op dode stammen van loofbomen en er zijn recente waarnemingen uit 26 kilometerhokken in Limburg, in alle bodemdistricten (Lenaerts, 2004).

De enige gekende waarneming uit Wallonië lokaliseert zich net ten zuiden van Voeren (Warsage). Voor Duitsland zijn er maar 4 recente waarnemingen

(Köhler, 2006), alle uit het Rheinland. Uit Nederland is de soort enkel gekend van Zuid-Limburg (mededeling O. Vorst)

Cicones variegatus (Hellw., 1792) (Figuur 3)

Deze kever leeft voornamelijk in beukenstammen die doorgroeid zijn met mycelium van vermoedelijk de Korsthoutskoolzwam (*Ustulina deusta*). In België was er van deze kever enkel een waarneming uit Jupille (nabij Luik) in 1908 (Everts, 1922). Voor Nederland is de enige melding afkomstig uit Vaals 1956 (mededeling O. Vorst). Op 11 juni 2006 werd 1 exemplaar vliegend aangetroffen door gebruik te maken van het autonet in Voeren (19.25-20.00u.) langs het Teuvenbos. In het Lacroixbos werden 15 exemplaren geklopt uit beukenstammen op 20 en 22 oktober 2006.

Besluit

Recent zijn er 366 houtbewonende keversoorten uit Limburg gekend (databank LIKONA). De jaarlijkse aangroei met 10-15 nieuwe soorten toont aan dat de boskeverfauna nog niet goed gekend is. Vermoedelijk komen in Limburg meer dan 500 soorten houtbewonende kevers voor. Het is duidelijk dat verder bosonderzoek nog vele voor Limburg en Vlaanderen nieuwe keversoorten zal opleveren.

Referenties

EVERTS, E., 1922. Coleoptera Neerlandica. De schildvleugelige insecten van Nederland en het omliggende gebied, derde deel, 's Gravenhage.
KÖHLER, F., 2006. Anmerkungen zur Käferfauna der Rheinprovinz XIII. Mitteilungen der Arbeitsgemeinschaft Rheinischer Koleopterologen, Band 16(2006)27-45.

LENAERTS, L., 2004. Paddestoelen in Limburg. Verspreiding en ecologie/determinatiegids. LIKONA, Provinciaal Natuurcentrum, 570p.

Figuur 2: *Biphyllus lunatus* (3 mm).

Figuur 3: *Cicones variegatus* (3 mm).